

НАШ КОНКУРС.
«БАГНЕТ І СОНЦЕ»

50 слава
навіки!

В УЗГОЛОВ'І СИНА

Серед трав, вибоїн
Помирає воїн...
А навколо жито
Копитами збито.
Не ранкові роси
Впали на покоси, —
Материнські сльози
Пробудили грози.
Квилять у лебідки
Лебедята-дітки,
І ридеє тяжко
Степова ромашка.
В узголов'ї сина

Стала Україна
Кетягом калини,
Гіллям горобини.
З рідної криниці
Подала водиці:
«Землю тополину
Борони до згину!»
Серед трав, вибоїн
Став гранітний воїн,
А навколо жито
Сонцем перемито.
Клавдія БАШЛИКОВА,
м. Олександрія.

МОЛОДІЙ КОЛОС

Орган Кіровоградського обкому АКСМУ

Рік видання IX.

№ 17 (873)

ЧЕТВЕР, 8 ЛЮТОГО 1968 РОКУ

Ціна 2 коп.

ВОНА ІДЕ!

● ДБАЙЛИВІ — ЗА ВАСИЛЕМ
МОТОРНИМ

● В МЕЧИСЛАВКУ НА ЧОТИРИ ДНІ
РАНИШЕ

● Снігова «СХОВАНКА»
ВІЛЬШАНЦІВ

На XV з'їзді комсомолу підиреслювалося, що для сільських комсомольських організацій головним завданням сьогодні є виховання гідної зміни сільських трудівників — політично грамотних і висококваліфікованих людей, які володіють передовими прийомами і методами ведення сучасного виробництва. Сільський комсомол повинен прищепити юнакам та дівчатам любов до рідної землі, до благородної праці своїх батьків.

Активність молодого хлібороба має виповнитися неабияк саме тепер, коли юнаки та дівчата готуються до золотих іменин своєї Співки.

Вийшли на нові рубежі п'ятирічки молоді злитяжі степового краю. Уже й луно прозвучав голос заспівувачів ювілейного змагання серед хліборобських колективів. Ними стали тридцять ударних ланок Олександрійського району, комсомольсько-молодіжна бригада Василя Моторного з колгоспу «Зоря комунізму» Новоархангельського району. Ці хлібороби — за багаті гектари, за високу культуру землеробства. Нині в них головна турбота — щонайкраще підготуватися до весняних польових робіт, щоб з першого дня їх почати в єдиному комплексі, встигнувши швидко, на високому агротехнічному рівні.

Заспів ініціаторів ювілейного змагання полинув по всій Кіровоградщині. Члени комсомольсько-молодіжної бригади артілі «Дружба» Новоукраїнського району заявили:

— Ми теж за високу культуру землеробства. Раді будемо помірятися силами з хлопцями орденоносного колгоспу.

Активізували свою діяльність голова-нівці. Тут по-діловому дбають про підготовку механізаторських кадрів. В колгоспі імені Ульянова допомагають трактористам та комбайнерам підвищувати свій професійний рівень інженер О. Майдебур та агроном І. Дяченко. 22 молодих механізатори нині прагнуть дізнатися якнайбільше про ті секрети, що вже є на озброєнні гіталовців. Умільці цього

господарства І. Лук'янов та З. Дяченко обладнали спеціальний агрегат, який прокладає нині в полі снігові валки. З шести агрегатів укомплектована ланка, що доставляє в степ місцеві добрива.

Втішні вісті надходять з бригади А. Данилова, що в Новомиргородському районі. Молоді колгоспники теж вирішили вибороти в ювілейному комсомольському році 200-пудовий урожай зернових.

Ульяновка. Тут гучне слово мовили комсомольці відділення «Сільгосптехніки». Шліфувальник, член райкому комсомолу Леонід Кисляк після приїзду з обласної комсомольської конференції закликав своїх друзів зав'язати братися за ремонт колгоспних механізмів. І тепер в майстернях чути: «В Мечиславку на чотири дні раніше строку відправлено трактори. Перша заслуга — шліфувальників...»

В майстернях Ульянівського відділення «Сільгосптехніки» також навчаються майбутні механізатори. Створені курси трактористів і в колгоспах. Мета ульяновців — працювати весною лжше в дві зміни. Тож і дбають вони, щоб за кожним агрегатом можна було закріпити по два механізатори.

Отже — за новоархангельцями, олександрійцями вирушив новий загін степовиків. Весняний день для десятків колективів молодих хліборобів — жаданий. Вони його стрінуть в повній готовності.

Проте, є й такі, що мають тепер тривогу. Для них весняний день ще далекий. Це для устивців, онуфривців, вільшанців, доличан. Наприклад, у вільшанському колгоспі імені

Дмитрова прожектористи, влаштувавши рейд, знайшли під снігом борони, культиватори. В доличан не вистачає кадрів, які мають повести весною сівальні агрегати. Але комсомольці тут не спромоглися перекреслити цю проблему, молодий хлібороб ще не чітко визначив, якими стежками має йти. А в районі є чимало послідовників Гіталова, є з кого взяти приклад.

Тож нині комітети комсомолу під керівництвом партійних організацій мають в першу чергу турбуватися, щоб про патріотичні починання кращих хліборобських колективів дізналися у кожній бригаді, ланці, а потім — пішли за заспівувачами. Політичну, організаторську роботу з молоддю слід вести безпосередньо в бригадах, ланках, в механізаторських містечках.

В степу має бути нині якнайбільше буртів місцевих добрив. Це — турбота молодих. На лінійці готовності повинні стояти трактори і причіпний інвентар. І це справа рук комсомольців. І це молодим колгоспникам потрібно подбати, щоб вийти в поле, маючи чималий запас знань — найвірніший компас для хлібороба.

Весна ювілейного року спішить до твого поля, молодий хліборобе. Зустринь її з гостинцем дбайливого господаря. Доведи ділами своїми, що ти справді, як казав бригадир механізаторів Василь Моторний, окраса хліборобського роду.

● Відповідь Василеві
МОТОРНОМУ

Сиділи в майстерні. Читали звернення комсомольсько-молодіжної бригади Василя Моторного з колгоспу «Зоря комунізму». Заклик новоархангельців сподобався і молодим, і старим механізаторам. І з їх гурту вже чулося:

— Сміливці!

— І ми можемо взяти такий розгін!

І ХЛІБОРОВОВІ СМІЛИВІСТЬ ПОТРІБНА

Досвіду ж молодим хліборобам не бракує. Комсомолец Анатолій Гнаний минулого року своїм «МТЗ-5» виробив 902 гектари умовної оранки. Це набагато більше, ніж в його зобов'язанні. Як кращого землероба, хлопці обрали Анатолія своїм групкомсоргом і ланковим. Майже стільки встиг і Олександр Зеленський та інші їх ровесники.

Молодіжна ланка зобов'язалась на 90 гектарах виростити кукурудзу без затрат ручної праці. Механізатори сподіваються одержати тут з кожного гектара не менше 50 центнерів зерна.

Не затягують і ремонт техніки. Комсомольці вже поставили на лінійку готовності всі закріплені за ними культиватори, сівалки, борони та інший причіпний інвентар. Три «Беларусі» також виведено в майстерні. Скоро будуть готові й інші машини.

Є. ГОГОЛЕВ,
секретар комсомольської організації колгоспу «Ленінським шляхом».
Олександрійський район.

НА НИВІ

ІДЕЙНОГО ГАРТУ

Знайдомтесь: Жанна ПАВЛУЩЕНКО — молодий комуніст, пропагандист школи основ марксизму-ленізму при первинній парторганізації Новомиргородської райспоживспілки. Жанна Георгіївна виступає також з лекціями у гуртках і семінарах комсомольської політосвіти.

Фото П. МАЛЄВА.

ВЛІТКУ 1941 року фашистські літаки по кілька разів на день налітали на Дніпропетровськ, бомбили промислові підприємства, які працювали для фронту. Але металурги не залишали робочих місць, вантажили на залізничні платформи і відправляли в глибокий тил заводське обладнання. Кровоточили руки. Ще більше кривавилися серця...

ладнанням сидів коваль Мефодій Височин. На його засмаглому обличчі — важкий смуток.

В кінці серпня ешелон прибув у Первоуральськ. Розвантажувались серед степу. До робітників підійшли уральці, міцно тиснули руки.

— Розуміємо ваше горе. Трудитимемося разом.

І почалася напружена робота:

НАС ВЕДУТЬ КОМУНІСТИ

ГВАРДІЇ МЕТАЛУРГ

На подвір'я увійшла група радянських офіцерів. За ними йшли підривники. На очі металургам навернулися непрохані сльози.

— Закінчіть, товариші.

— Допоможіть підривникам.

З околиць міста доносилися важка канонада. Над заводом проносилися знахобні фашистські аси, робили хитромудрі віражі, розглядали ще не захоплене місто.

— Зачекай-но, враже!

— Дай тільки перебазуватися, ми ще тобі покажемо...

На останній платформі з рб-

треба було будь-що налагодити випуск потрібної для фронту продукції. Через двадцять один день, після прибуття ешелону, став до ладу перший молот, видав продукцію — металевий, трохи довгуватий балон. Біля молота трудилися майстер гарячої ковки Шелест і робітник-коваль Височин. Між собою вони майже не розмовляли, розумілися без слів. Обмінювалися тільки поглядами і скупими жестами.

З кожним днем зростала продуктивність балонного цеху. Що з них робили в сусідніх цехах —

балонники не знали достеменно. Відали тільки про одне — ці балони дуже потрібні для фронту. Не дарма ж на заводі часто бували представники Ради Оборони, дуже цікавилися продукцією.

В листопаді 1941 року цех вже випускав тисячі балонів. Та на перешкоді став брак листового металу. Ледве-ледве працював молот. Тривожилися робітники. А тим часом радіо і газети приносили невтішні вісті — відступали наші війська.

Одного разу біля молота прогуркотіла вагонетка з обрізками труб. Їх переплавляли для виготовлення листового металу.

— Ану, берімо їх до печі та й зразу — під молот! — сказав хтось з робітників.

За хвилину молот затацював у страшному герці. Число випущених балонів різко підскочило.

Любо було дивитися, як Височин нагрівав в печі метал і одночасно давав пояснення шістнадцятирічним юнакам про таємниці обробки розпеченого металу без найменшого браку.

— Вважайте себе на передовій. Тут теж фронт.

Юнаки ставали вправними ковальми, виготовляли балони не гірші від тих, що їх кував Мефодій Митрофанович.

Фронт потребував не тільки снарядів, танків і гармат, а й людей. То одного, то другого робітника викликали до військкомату. На їх місце ставали підлітки, старики, дівчата й жінки. Під рукою у досвідчених майстрів гарячого цеху вони ставали металургами. Продукція невпинним потоком йшла на лінію вогню, несла ворогові смерть.

В січні 1942 року в балонному цеху появились фронтові брига-

ди. Одну з них очолив М. М. Височин. Місяцями трубки не залишали заводу. Все сильніше тиснули наші війська пенависного ворога на захід. Радянські «катуші» співали фашистам похоронні пісні на полях Угорщини, біля Сандомира, під Берліном. При одному магічному слові «катуша» гітлерівців охоплював жах.

У справу розгрому фашизму вагому частку внесли первоуральські трубки, в тому числі й робітники балонного цеху. Батьківщина високо оцінила їх подвиги. Мефодій Митрофанович Височин був нагороджений орденом Червоної Зірки, орденом Трудового Червоного Прапора, орденом «Знак пошани» та чотирма медалями. Як справжній фронтовик, патріот, робітник.

Про нього написано десятки статей. Теплими словами сказано про незабутній труд в роки Великої Вітчизняної комуніста Височина в книзі «Первотрубники» — живій історії заводу.

Не згадано лише про одне: що Митрофанович родом з українського міста Новомиргорода, що у місті над Великою Виссю пройшли його дитинство і юність комсомольська, що звідси він пішов у дружні лави радянського робітництва і став комуністом.

... У прихволий пенсіонера Височина на почесному місці висить свідчення його робітничої гідності — довічна переписка на завод. І Мефодій Митрофанович часто користується нею, буває в рідному цеху, часом береться за ручку молота і кує метал. Цього разу — для миру на землі.

Іван БОЙКО, краєзнавець.
м. Новомиргород.

ПАРОЛЬ ЮНОСТІ: МИР, ДРУЖБА, НЕНАВИСТЬ ДО ФАШИЗМУ

Є дати, поки ще не відмічені на листках календаря, але вони вже увійшли в життя міцно і назавжди. До них відноситься і 8 лютого — День юного героя-антифашиста, борця за свободу і мир. Цей день в 1964 році запропонували відзначати члени міського клубу інтернаціонального товариства друзів Московського палацу піонерів і школярів.

В лютого обрано не випадково. В цей день загинули від рук реакції французький комсомолец Даниель Фері в 1962 році і роком пізніше підпільний зв'язкивець іракських комуністів Фадиль Джамаль. Коротке героїчне життя цих юнаків, яким було лише по 15 років, глибоко стурбувало радянських школярів. Вони прийняли до всіх однокласників планети пристрасне звернення: «Хай в цей день діти у всіх куточках землі, згадуючи про безсмертні подвиги юних борців, ще тісніше зімкнуть свої ряди, ще міцніше візьмуться за руки і новими ділами зміцнять мир і дружбу на всій земній кулі. Хай завжди буде сонце для всіх дітей!»

Ініціатива дітей Країни Рад схвалена нещодавно Президією Міжнародного комітету дитячих і юнацьких організацій при Всесвітній федерації демократичної молоді. За рішенням Комітету, починаючи з цього року, цей день буде відзначатися у всьому світі.

З 1 лютого в Москві триває тиждень, присвячений Дню юного героя-антифашиста, борця за свободу і мир. На честь цього в Центральному будинку журналістів відбудеться прес-конференція для зарубіжних журналістів, редакторів шкільних стінних газет. В ній взяли участь представники народів В'єтнаму, Греції, Іспанії, Португалії, громадських організацій Радянського Союзу.

«Юність в боротьбі за свободу і мир» — під таким девізом 3 лютого відкрився перший форум комсомольців — школярів столиці.

А. ПЕТРУХІН.
(Кор. ТАРС).
Москва.

В гурті молодих ентузіастів Олександрійського рудоремонтного заводу з'явився ще один комсомолец. Це — токарь механічного цеху Микола Глушко. Досвідчений виробник, організатор спортивно-масової роботи серед своїх ровесників, він мріє стати хорошим інженером, ввечері після зміни поспішає в аудиторію Олександрійського філіалу Дніпропетровського гірничого інституту.
На знімку: М. ГЛУШКО.

Фото А. БОЙКА.

Високо в небі здійснюється досвідчений птах. Могутніми крилами він набирає висоту і впевнено продовжує свій політ.

А ось молоденьке пташеня махає тоненькими крильцями, пнеється піднятися в синю височину. Щоправда, йому це не відразу вдається. Не вистачає ні вміння, ні терпіння.

І все ж дехто з глядачів, спостерігаючи за ними, починає вагаться. Мовляв, старий птах скоро замориться та й боятиметься стрімкої молоді швидкості, і, взагалі, йому краще вибирати спокійніше, тихіше місце на землі.

У людей теж є свої крила...

Ще відчувалась луна від останніх боїв за визволення рідного села Данилової Балки. Ця луна влітала в сивину в русаве волосся молодич, світилася невимовною скорботою в очах матерів, жила в пам'яті хлопчаків і дівчаток. В такий час і з'явилась на шкільному подвір'ї Маруся Чернявська з комсомольським значком і червоним галстуком на грудях. Була в неї тоді якась особлива дівоча посмішка на обличчі.

І заспівали червоногалстуків роки мандрівками, піонерськими горнами і високими вечірніми багаттями. Вивчали юні ленінці свій рідний край, його славне минуле, відшукували безсмертні імена червонозоряних героїв.

Міцніли крила в молоді вожаті, поступово набував досвід. І уже старші викладачі з повагою її називали Марією Євтихіївною. Старша вожата завжди узгоджувала свою роботу з викладачами, класними керівниками. Готується, наприклад, збір загону в четвертому класі на тему «Радянській Армії — 50 років». Завчасно беруться допомогати і

КРИЛА

вчителі, загонна вожата. Безумовно, керувала всією підготовкою М. Є. Чернявська.

За час роботи в школі Марія Євтихіївна була свідком, коли педагогічний колектив 17 раз випроводжав на широкий самостійний шлях учнів-випускників. А коли школа стала середньою — 14 разів Марія Євтихіївна була присутньою при врученні атестатів юним громадянам. І завжди вдячні випускники, дякуючи своїм улюбленим викладачам за батьківську турботу, ніколи не забували сказати шире спасибі старшій піонервожатій.

25 років працює піонерським вожатком М. Є. Чернявська. Не віриться? Гадаете, що стомилася крила творчої фантазії, крила вірності любимій справі? Нічого подібного. Як і в молоді свої роки, Марія Євтихіївна з хвилюванням і гордістю пов'язує багряний галстук на шию, поспішаючи до своїх вихованців.

А над нею сурмлять золоті горна. Майбутнє манливо світиться прозорими синіми обр'ямами. І хочеться летіти і летіти до небокраю, все вище піднімаючись на випробуваних широких крилах.

І. КИЗИМА,
завідуючий Ульяновським районним відділом народної освіти.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Але ж є і протилежні думки. Наприклад — легше працювати з дівчиною юній дівчині, яка добре розуміє настрій, пражнення, бажання піонерів. Адже частіше іншого для піонерської роботи беруть випускників, а тих, хто попрацював з дівчиною 3—5 років, часто питають: «Чи не старі ви вже для такої роботи?»

Тож хотілося б почути думку товаришів щодо розповіді про досвідчену піонервожатку.

ПОДІЇ У В'ЄТНАМІ

ХАНОЙ, 6 лютого. (ТАРС). Частини в'єтнамської Народної армії підпалили 4-го лютого біля узбережжя Демократичної Республіки В'єтнам у провінції Куангбінь один з американських військових кораблів, які вторглися у територіальні води ДРВ.

Одна за одною закриваються шахти Руру — найбільшого індустріального району Західної Німеччини. Як повідомляє західнонімецький журнал «Шпігель», уже 260 000 шахтарів залишилися без роботи.

Користуючись безвихідним становищем шахтарів, представники американських компаній вербують молодих кваліфікованих робітників для роботи в США, де їм загрожує мобілізація в американську армію і відправка у В'єтнам.

Політика боннського уряду, який взяв курс на скорочення видобутку вугілля в своїй країні і збільшення закупок його в США, викликає законне обурення німецьких шахтарів. В містах Рурського басейну відбулися демонстрації і мітинги, учасники яких вимагали скорочення ввозу американського вугілля, закликали до боротьби проти введення в ФРН надзвичайних законів.

На знімку: демонстрація шахтарів в одному з міст Руру.

Фото «Шпігель» — АПН.

ХАЙ ЗАМОВКНУТЬ ГАРМАТИ

ГРЕНОВІЛЬ. На пропозицію голови національного олімпійського комітету Болгарії Стойчева, Міжнародний олімпійський комітет одностайно прийняв заклик до всіх країн світу припинити на час Олімпійських ігор воєнні дії.

У стародавньому світі, говориться в закліку, під час Олімпійських ігор припинялися війни і на кілька днів оголошувалось перемир'я. Таке перемир'я сприяло б не тільки успіху такого великого молодіжного фестивалю, який є міжнародні Олімпійські ігри, але послужило б також справі розвитку спорту в міжнародному плані.

(ТАРС).

ЗАПРОШУЄМО НА РОЗМОВУ

Так ми говоримо про половину, або навіть 60—65 процентів наших учнів всіх масових шкіл, оцінюючи їх знання, уміння, навички. Ось кілька цифр. З 6898 учнів, що є в Долинському районі, навчається на «5» — 540 та на «5» і «4» — 1950 учнів, або разом — 2490. Значить, кількість учнів по району, що мають стабільні знання, становить десь 36 процентів. 4408 учнів навчаються на «4» і «3» і лише на «3». Якщо взяти до уваги, що з цієї кількості десь тисяча учнів мають трійки по одному-двох предметах, то все одно, таких учнів, які мають посередні знання, в нас буде половина.

Оце і є середні учні. Ось так з першого до десятого класу ці учні йдуть з посередніми знаннями, одержують атестат за середню школу і виходять в самостійне життя з такими ж посередніми знаннями і про саме життя, в яке вони повинні вийти, і з тих галузей наук, які їм так потрібні потім будуть в житті на кожному кроці.

- МАТЕМАТИКУ МОЖНА ЛЮБИТИ
- ТРІЯКА — БРАК В РОБОТІ
- СЕРЕДНЯК — ПРОБЛЕМА, ЯКА ВИРІШУЄТЬСЯ

СЕРЕДНІЙ УЧЕНЬ — СЕРЕДНІЙ СПЕЦІАЛІСТ — СЕРЕДНІЙ ІНТЕРЕС У ЖИТТІ

Основна маса «середняків» (так будемо їх називати) — це учні, яким не привили любові, потягу до навчання. Навчання для нього — це свого роду повинність. Якщо він і вивчає той чи інший предмет, то лише для того, щоб не мати неприємностей, одержавши погану оцінку. Він і готується до уроку, аби відбутися цю повинність.

Хто винен в такому напрямку думок цієї категорії учнів? Тут важко знайти когось одного. Навпевне, буде вірно, якщо сказати, що виною цьому — ряд об'єктивних і суб'єктивних факторів. Це і недосконалість методів виховної роботи в школі, і формування характеру дитини під впливом негативних чинників в сім'ї і т. д.

Та треба відверто визнати, що проблемою середнього учня ми по-справжньому ще й не займалися, так як роками всі сили і енергію тратимо на подолання другорічництва в школах. Другорічництво, яке завдало величезного лиха школам, за багато років настільки акоринило в шкільну практику, що коли кілька років тому окремі заклади виступили з ідеєю ліквідації другорічництва, то це викликало і велику дискусію, і бурю протестів з боку значної частини вчителів, керівників шкіл. Другорічництво й до цього часу не подолане, але ідея працювати без другорічників оволоділа переважно більшістю вчителів шкіл. І тому можна бути певним, що з цією проблемою педагогічні колективи справляться.

Зараз на чергу дня потрібно ставити проблему середнього учня. Не послабляючи уваги до проблеми попередження неуспішності, потрібно серйозно зайнятися організацією навчально-виховного процесу так, щоб переважна більшість учнів засвоювала програмовий матеріал міцно, фундаментально, осмислено і на багато років. Це не бажання, не мрії, а вимога часу, програмне завдання партії, поставлене перед радянською школою, вчительством, шкільним комсомолом, піонерією.

Як цього досягти? Чи можливо це? Робота окремих шкіл показує, що це повністю реальне завдання.

Коли на вчительській конференції директор Долинської середньої школи № 2 А. Г. Уварова заявила, що педколектив школи поборов другорічництво і поставив перед собою завдання навчити учнів так, щоб не було трійочників, дехто не повірив. Але досвід вчителів цієї школи Е. О. Бублій, Р. М. Соловйової, Л. Д. Бурлаченко, О. П. Рясної, М. П. Рудого доводить, що це можливо і необхідно.

Учительки української мови і літератури Е. О. Бублій більше половини учнів навчаються на «4» і «5», а в Р. М. Соловйової — з 44 учнів лише п'ять мають трійки і четвірки.

Як же добитися цього? Запитаєте у восьмикласниці Валентини Кодоля у п'ятикласниці Михайла Матюшенка і Дмитра Мілода, у десятикласниці Анастасії Пасаски, Тамари Бикової, Анастасії Гречаненко, чи люблять вони математику? Скажуть: любимо. А раніше не любили.

Довгий час ламада голову Ольга Петрівна Рясна над тим, як зацікавити учнів своїм предметом. Додаткові заняття нічого не давали. Рішення прийшло не нове, але, на думку Ольги Петрівни, вірне. Це — математичні гуртки. Починали з легких, але цікавих задач. Непомітно вчителька підводила своїх вихованців до тих розділів, які вони погано засвоїли. І вже Анастасія або Тамара здивовано вигукували: «Так це ж легко! І цікаво навіть». Зараз в Долинській середній школі майже половина учнів вчиться на «4» і «5». Це добрий початок.

Друга райцентрова школа не єдина, в якій педагогічні колективи повели рішучий наступ на «середняка». В Долинській початковій школі № 4 з 83 учнів лише двадцять мали за перше півріччя трійки, в Новогригорівській-І восьмирічній з 156 учнів на кінець першого півріччя без трійок навчався 81 учень.

Чим характерна робота цих педагогічних колективів? І в долинських школах № 2 і № 4, і в Новогригорівській-І працюють згуртовані педагогічні колективи, де в кожного єдина мета — дати найкращі знання учням, якнайкраще організувати виховну роботу. Висока трудова дисципліна вчителів і учнів, серйозна увага ідейному, трудовому вихованню, змістовна робота піонерської, комсомольської організації, цікаві заходи колективу по педагогізації батьків. І весь час чітко визначені завдання школи на рік, на кілька років наперед, чітка програма дій.

У великій мірі, звичайно, успіх справи залежить від вчителя. І тут слушно кілька слів сказати про молодих вчителів, що приходять з вузів, технікумів. Для вчителів, що вперше переступають шкільний поріг, треба знати, що своїми знаннями, вміннями, поведінкою, манерами треба завоювати серця і душі дітей, юнаків і дівчат. Потрібно заставити полюбити себе, а значить, і той предмет, який вчитель викладає.

Лише всебічно глибокі знання з свого предмету, захопаність в той чи інший предмет, в свою педагогічну роботу здатні розтопити лід байдужості, який є ще в багатьох наших учнів.

В 1966 році в Молодіжницьку середню школу прибуло кілька випускників Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна. Р. А. Бурга, Г. К. Вradій, Г. Д. Діброва стали за короткий час любимими вчителями і вихователями. Прийшли в школу свіжі знання, молодість, запал, вони одноразово взяли від старших ту майстерність педагога, якої їм на перший час бракувало. І вони стали правоплантниками в боротьбі за глибокі знання, за навчання без трійочників. Вчителька-комсомолка Раїса Арсенівна Бурга з перших шкільних кроків прививала учням любов до знань. Похвала любимого вчителя багато значить для малюків. І коли на святі першої п'ятірки тим, хто одержав її, вручаються квіти, а вчителька і запрошені старшокласники урочисто поздравляють малюків, це запам'ятовується дітям надовго, викликає бажання і в інших вчитися на «5».

Велику роль в боротьбі за глибокі знання кожного учня повинна відігравати комсомольська організація школи, класу. Цей резерв ще використовується слабо. В Долинській середній школі № 1 запровадили доповіді комсоргів на педагогах з питань поведінки учнів. Комсорги беруть участь в роботі педагогів, на яких затверджують четвертні оцінки з поведінки.

Це цікава і корисна форма роботи. Щось в цьому плані потрібно робити і в питаннях успішності. Треба більше підносити відповідальність комсомольської організації, піонерського загону за рівень знань кожного. Тут слід іти по лінії вироблення в учнів почуття відповідальності з перших років навчання в школі і в міру переходу з класу в клас це почуття розвивати. Потрібно уміло виховувати почуття індивідуальної і колективної відповідальності.

Одним з важливих засобів подолання байдужості до навчання в значній частині учнівської молоді є широка, науково обгрунтована і доступна пропаганда значення глибоких знань в сучасних умовах розгорнутого будівництва комунізму. Ця пропаганда повинна мати місце як в ідейному вихованні учнів, так і в педагогічному вихованні батьків.

Справа в тому, що за останні роки значно зріс матеріальний рівень трудящих, продовжує зростати і далі. В окремих випадках це не є результатом дальшого підвищення загальноосвітнього рівня того чи іншого громадянина. Іноді заробіток працівника тієї чи іншої галузі (будь то в колгоспі чи на виробництві) перевищує заробіток дипломованого спеціаліста. Це в частині батьків створює неправильне уявлення про роль знань, навчання і глибоке засвоєння основ наук. Звідси поблажливе ставлення до посереднього навчання сина чи доньки. Батьки іноді віддають перевагу матеріальному забезпеченню дітей і мало — розвиткові розумових здібностей, нахилів, талантів. Але ж треба пам'ятати, що середній учень буде середнім студентом (якщо йому вдасться стати ним), потім — середнім спеціалістом, зрештою, людиною, яка не виявлятиме справжнього інтересу до життя, а значить, житиме убого, неповноцінно.

Ось ще одна з причин появи середніх учнів. І подолати її можна. Але потрібна велика наполеглива виховна робота не лише з учнями, і не лише школи. Взяти участь у вирішенні цієї проблеми повинні і вчителі, і громадськість, і преса, і кіно. Потрібно розгорнути великий фронт боротьби за глибокі знання буквально кожного учня. І на цьому фронті слід зосередити всі роди військ на чолі з штабом — органами народної освіти, районними і міськими комітетами комсомолу.

І. ЄВСЕЄВ,
завідуючий Долинським відділом народної освіти.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Ми певні, що стаття «Середній учень — середній спеціаліст — середній інтерес у житті» викличе неабиякий інтерес у значної читачької аудиторії — перш за все, нашого вчительства, батьків. Та й самих учнів, особливо старшокласників, захопить проблема боротьби з «середняком». Проблема серйозна, викликана нашим часом, і вирішувати її слід всім — і педагогам, і комсомольським організаціям, всій громадськості.

Сподіваємося, що досвідчені працівники освітньої ниви, комсомольські працівники візьмуть участь в такій потрібній розмові. Ми чекаємо листів і від молодих вчителів про те, як вони збираються вирішувати нелегку проблему, і від учнів шкіл, які напишуть нам, що їм заважає мати тільки добрі оцінки.

Отже, з доброю душею, з розумною головою, з непримирністю — до «середняка!» З тим, щоб позбутися його.

КНИЖКОВІ БАГАТСТВА — МОЛОДІ

Секретаріат ВЦРПС, бюро ЦК ВЛКСМ і Міністерство культури Російської Федерації вирішили підтримати рух бібліотечних працівників країни, що розгорнувся під девізом: «Книжка Леніна — кожному юнакові і дівчині!».

В постанові «Про заходи по поліпшенню пропаганди книги серед юнацтва» перед профспілковими, комсомольськими організаціями і установами культури поставлено завдання — забезпечити активне використання книжкових багатств для комуністичного виховання молоді.

Постанова передбачає підвищення рівня організаційної роботи бібліотек, залучення до цієї справи активних молодих читачів, ознайомлення юнаків і дівчат з книгами, які повинні прочитати і знати наш сучасник з питань політики, економіки, мистецтва, літератури, про досягнення науки і техніки. Памічається широкий розвиток мережі пересувних бібліотек, пунктів видачі книг на виробничих дільницях, в учбових закладах, гуртожитках, у місцях відпочинку молоді.

Кор. ТАРС.

НОВИНИ

ВРОЖАЙ ЕЛЕКТРИЧНОГО ПОЛЯ

Електроенергія — одна з могутніх сил на землі. Але використовується вона в господарстві переважно після перетворення її в механічну, теплову чи ще якийсь вид енергії. А ось вчені та інженери Челябінського інституту механізації і електрифікації сільського господарства задумали «привчити» електроенергію працювати на людей без будь-яких перетворень.

Досліди велись під керівництвом професора А. М. Басова. Він разом з кандидатами технічних наук Ф. Я. Ізаковим, В. М. Шмігелем, Г. А. Ясновим вирішили використати електростатичне поле і поле коронного електричного розряду для сепарації посівних матеріалів. Науковці вже завершують створення системи високопродуктивних електроочисних машин. На них можна швидко і якісно виділяти з зерна пшениці чи ще якихось культур легкі домішки, насіння бур'янів, розділити зерно по фракціях, по вологості.

Електричне поле викликає в насінні й ряд позитивних біологічних змін. Підвищується енергія проростання зерна і стійкість його до несприятливих умов зовнішнього середовища, стимулює-

ється ріст рослин, скорочується період вегетації, підвищується врожайність. Поліпшуються і хлібопекарські якості зерна, хліб стає смачнішим.

Галузь науки, що займається питаннями застосування електрополів і зарядів у технологічних процесах, отримала назву електронно-іонної технології. Нова наука вже встигла прокрасити собі хороший і надійний шлях у промисловості. Впевнено пробивається вона і в сільське господарство.

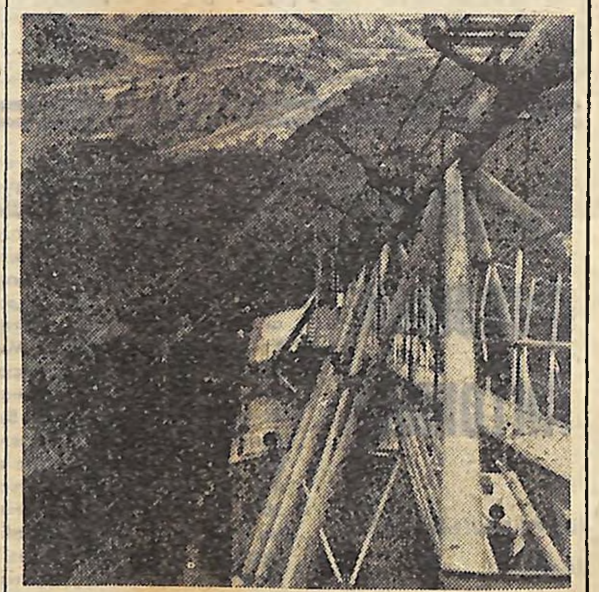
Своєю працелюбністю, копіткою творчою працею Ф. Я. Ізаковим, В. М. Шмігелем, Г. А. Ясновим вирішили використати електростатичне поле і поле коронного електричного розряду для сепарації посівних матеріалів. Науковці вже завершують створення системи високопродуктивних електроочисних машин. На них можна швидко і якісно виділяти з зерна пшениці чи ще якихось культур легкі домішки, насіння бур'янів, розділити зерно по фракціях, по вологості.

Пройде небагато часу, і електричне поле буде широко застосовуватись у сільському господарстві.

М. НОЖНОВ,
інженер-конструктор
Кіровоградського заводу «Червона зірка», наш позаштатний кореспондент.

Челябінськ — Кіровоград

● КРАТНА РІДНА

Чотири мільярди тонн палива — такі запаси Харанорського родовища бурого вугілля, найбільшого і найперспективнішого в Забайкаллі (Читинська область). Вугільні шари простягаються глибше землі на сімсот метрів при потужності пластів до тридцяти метрів.

Зараз тут, в Даурському степу, споруджується відкритий вугільний кар'єр. До кінця п'ятиріччя Харанорський розріз досягне проекційної потужності — три мільйони тонн палива на рік.

І в з'яв'яє розкриті роботи на Кукульдінському розрізі Харанорського родовища бурого вугілля в Читинській області.

Фото В. ПАЗДНИКОВА. (АПН).

НАКАЗ ОБЛАСНОГО ШТАБУ „СНІГОВИЙ ДЕСАНТ“

Враховуючи погодні умови і короткочасність зими в нашій області, штаб наказує:

1. Активізувати роботу батальйонів по участі у військово-спортивних змаганнях «Сніговий десант», якнайповніше використовувати решту зимових днів.
2. Батальйонам надіслати заявки про участь у змаганнях.
3. До 15 лютого надіслати донесення в обласний штаб про вихід на маршрути (адреса штабу — м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36; телефон 2-45-36).

Начальник штабу полковник запасу В. ПОВІЧУК.

БАТАЛЬЙОНИ ВИХОДЯТЬ У ПОХІД

«Даймо сто кілометрів» — такий лозунг всіх батальйонів «Снігового десанту», які створено в нашій школі. За плечима кожного учасника змагання уже їх по кілька десятків.

Нещодавно батальйони 9—10 класів у вихідний день подолали по 20 кілометрів снігових доріжок. Чітко ділили всі служби — зв'язківці, розвідники, санітари. Походи тривають. Учас-

ники «Снігового десанту» докладають усіх зусиль, щоб повністю виконати положення військово-спортивного змагання.

В. ВОРОБИВ, старший викладач фізкультури Кіровоградської СШ № 6.

На фото: командувач одного із батальйонів за вирішенням чергового завдання. Фото автора.

НА ПЕРШІСТЬ І НА КУБОК

Федерация футбола Радянського Союзу затвердила календар ігор на першість та на Кубок СРСР серед команд другої групи класу «А». Як відомо, нещодавно було прийнято рішення про розширення другої групи до 84 команд, і, таким чином, в підгрупі, де виступає кіровоградська «Зірка», буде 21 команда. Цей новачок підгрупи — рязанський «Спартак».

Наводимо календар ігор «Зірка» в першому колі наступного сезону:

КВІТЕНЬ 4. «Кубань» (Краснодар) — «Зірка». (Матч на Кубок СРСР). 8. «Зірка» — «Локомотив» (Херсон). 16. «Зірка» — «Суднобудівник» (Миколаїв). 19. Ігри на Кубок СРСР. 23. «Зірка» — «Таврія» (Сімферополь). 27. «Зірка» — «СВЧФ» (Севастополь). ТРАВЕНЬ 2. «Металург» (Запоріжжя) — «Зірка». 6. Ігри на Кубок СРСР. 11. «Авангард» (Жовті Води) — «Зірка». 15. «Дніпро» (Кременчук) — «Зірка». 19. «Зір-

Олімпійський вогонь над Греноблем

ГРЕНОБЛЬ, 6 лютого. (Спец. кор. ТАРС). Десяті зимові Олімпійські ігри відкрились! У пологій чаші, піднятії на 25 метрів над підковою 60-тисячного стадіону, спеціально спорудженого для урочистої церемонії, сьогодні спалахнув вогонь, який горітиме 13 днів і ночей над Греноблем, що мальовниче розкинувся в серці Французьких Альп.

Очевидцями іскравого парадного спорстменів 37 країн стали жителі і гості Гренобля, серед яких були президент Французької республіки генерал Шарль де Голль, президент Міжнародного олімпійського комітету Евері Брендедждж і посол СРСР у Франції В. О. Зорін, а завдяки телебаченню відкриття білої Олімпіади побачив і весь світ.

Нині ігри найбільш представницькі з усіх білих олімпіад: в них бере участь близько 1500 спортсменів. Прапор Радянської країни ніс чемпіон світу з біатлону аспірант з Новосибірська Віктор Маматов. Спеціально на відкриття ігор прибув з Парижа де Голль. Він проїхав майже всю Францію для того, щоб виголосити лише одну фразу: «Я оголошую десяти зимові ігри в Греноблі відкритими», але присутність президента Франції безперечно надала перемонії ще більшої урочистості.

Під звуки олімпійського гімну на флагштоку піднімається біле полотнище з п'ятьма кільцями. На стадіоні з'явля-

ється олімпійський прапор. Його виносять гірорльці в національних костюмах і капелюхах з перами. Це австрійський Інсбрук передає права столиці білої Олімпіади французькому Греноблю.

Настає кульмінація свята. Екс-чемпіон світу з фігурного катання Ален Кальма вбігає з факелом, запаленим півтора місяця тому в стародавній Олімпії. Він піднімається по 96 східлах (число не випадкове — воно означає останні цифри першого олімпійського року сучаснос-

РАХУНОК ВІДКРИТО

ГРЕНОБЛЬ, 6 лютого. (Спец. кор. ТАРС). У першому матчі хокейного олімпійського турніру збірна команда Чехословаччини перемогла спортсменів США — 5:1, а радянські хокеїсти — збірну Фінляндії — 8:0.

МЕДАЛІ ДО СТАРТУ

ГРЕНОБЛЬ, 6 лютого. (Спецкор ТАРС). Посланці Радянського спорту одержали в Греноблі перші олімпійські нагороди ще до офіційного відкриття зимових ігор. За змінки на міжнародній виставці «Олімп-фото», в якій брало участь 200 майстрів спортивного фоторепортажу з 27 країн. Нагородою комітету десятої білої Олімпіади відзначено роботу фотореспондента журналу «Советский Союз» Олександра Птиціна. Дмитро Донської (агентство преси Новини) здобув велику срібну медаль міста Гренобля за фото «Динаміка».

ка» — «Дніпро» (Дніпропетровськ). 26. «Зірка» — «Динамо» (Ставрополь). 30. «Зірка» — «Кубань» (Краснодар). ЧЕРВЕНЬ 3. «Зірка» — «Спартак» (Нальчик). 12. «Сокіл» (Саратов) — «Зірка». 16. «Труд» (Воронеж) — «Зірка». 20. «Металург» (Куйбишев) — «Зірка». 27. «Зірка» — «Шинник» (Ярославль). ЛИПЕНЬ 1. «Зірка» — «Текстильник» (Іваново). 5. «Зірка» — «Спартак» (Рязань). 12. «Ростсельмаш» (Ростов-на-Дону) — «Зірка». 16. «Металург» (Липецьк) — «Зірка». 20. «Металіст» (Харків) — «Зірка».

Ігри проводяться на полях команд, вказаних першими. Таким чином, «Зірка» в першому колі першості СРСР проводить 11 ігор на своєму полі і 9 — на виїзді.

ті — 1896), і ось у величезній чаші спалахує полум'я. Вертольоти скидають 30.000 троянд. Реактивні літаки накреслили в голубому небі п'ять олімпійських різноколірних кілець. Французький гірськолижник Лео Лакруа виголосив від імені учасників олімпійську клятву.

Торжества відкриття завершилися, а сьогодні ж увечері почнеться робота частина білої Олімпіади: відбудуться три хокейних матчі.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

П'ЯТНИЦЯ, 9 лютого. Перша програма. 10.05 — Теленовини. (М). 10.15 — Для дошкільників. «Дітям про звірят». (Львівград). 10.30 — Мультифільм. (М). 10.45 — На зимових Олімпійських іграх. Лижі, ковзани. (Гренобль). 17.10 — «Старт-68». (К). 17.40 — Телевісті. (К). 18.00 — Для молодших школярів. «Веселе містечко». (М). 18.30 — На зимових Олімпійських іграх. Хокей, СРСР — США. (Гренобль). 21.00 — Естафета новин. (М). 21.45 — «Прожектор». (Кіровоград). 22.00 — Тележурнал «Від Дніпра до Бугу». (Кіровоград).

Друга програма. 21.45 — Посмішки по п'ятницях. Концерт художньої самодіяльності. (Сімферополь). 22.00 — Молодіжна програма «Погляд». (К).

СУБОТА, 10 лютого. Перша програма. 9.00 — Гімнастика для всіх. (М). 9.45 — «З днем народження». Музично-розважальна програма. (М). 10.15 — На зимових Олімпійських іграх. Лижі, ковзани. (Гренобль). 17.00 — Телефільм. (К). 18.00 — Літосні півніку. «Рік 1966-й». Телефільм. (М). 19.00 — «КВН-68». (М). 20.30 — На меридіанах України. (К). 21.00 — На зимових Олімпійських іграх. Фігурне катання, жінок. (Гренобль).

ПОКАЗУЄ ДНІПРОПЕТРОВСЬК

П'ЯТНИЦЯ, 9 лютого. 10.45 — Зимові Олімпійські ігри. Лижі, ковзани. Репортаж з Гренобля. 16.10 — К. Паустовський. «Золота троянда». Літературна композиція. 17.10 — Дніпрозські новини. 17.20 — Рішення XXIII з'їзду КПРС — у житті! «Зустрічі, які запам'ятались». 17.40 — Телевізійні вісті. (К). 18.00 — Для дітей. «Веселе містечко». (М). 18.30 — Зимові Олімпійські ігри. Хокей, СРСР — США. Репортаж з Гренобля. 21.15 — Естафета новин. (М). 22.00 — Для молоді. «Глобус». 22.45 — Творчі портрети митців. Концерт В. Мишакова.

СУБОТА, 10 лютого. 8.15 — Програма навчального телебачення. 10.15 — Зимові Олімпійські ігри. Лижі, ковзани. Репортаж з Гренобля. 12.30 — Художній фільм «На роздоріжжі». 14.00 — Програма кольорового телебачення. (М). 15.30 — «Марійчине дитинство». Телевізійний спектакль. (М). 16.30 — Телевізійна вечірка газети. 17.15 — Фільм для дітей. 18.00 — Літосні півніку. «Рік 1966-й». Телевізійний фільм. (М). 19.00 — «КВН-68». (М). 20.30 — «На меридіанах України». (К). 21.00 — Зимові Олімпійські ігри. Фігурне катання. Репортаж з Гренобля.

ПОКАЗУЄ МИКОЛАЇВ

ЧЕТВЕР, 8 лютого. 16.30 — «Голубі широти». Телевізійний журнал. (Одеса). 17.00 — Слідами середачі «Іх було 16». (Львів). 17.30 — Телевізійні вісті. 17.50 — Для дітей. «Олімпейське малюєць». (К). 18.20 — «Три мушкетери». Спектакль. (Львів). В перерві — міжнародний огляд. (К). 20.30 — Програма «Час». (М). 21.15 — «Товариш». (Дніпропетровськ). 21.55 — Телевізійний фільм-памфлет «Людина, що сміється».

П'ЯТНИЦЯ, 9 лютого. 10.15 — Зимові Олімпійські ігри. Лижі, ковзани. Репортаж з Гренобля. 17.00 — Мультиплікаційний фільм. 17.20 — «Економіка, досвід, виробництво». 17.40 — Телевізійні вісті. (К). 18.00 — Для дітей. «Веселе містечко». (М). 18.30 — Зимові Олімпійські ігри. Хокей, СРСР — США. Репортаж з Гренобля. 21.00 — Актуальний екран. 21.15 — Естафета новин. (М). 22.15 — Телевізійна школа майстрів зрощуваного землеробства. «Насіння до весни іної сівби». 22.25 — Концерт.

СУБОТА, 10 лютого. 10.15 — Зимові Олімпійські ігри. Лижі, ковзани. Репортаж з Гренобля. 15.30 — «Марійчине дитинство». Телевізійний спектакль. (М). 16.30 — «Зерно і посів». (М). 17.00 — «Пісня в солдатській шинелі». (М). 18.00 — Літосні півніку. «Рік 1966-й». Телевізійний фільм. (М). 19.00 — «КВН-68». (М). 20.30 — «На меридіанах України». (К). 21.00 — Зимові Олімпійські ігри. Фігурне катання. Репортаж з Гренобля.

ПОГОДА

Сьогодні і завтра по місту та області очікується хмарність без істотних опадів. Місцями туман. Вітер південно-східний слабкий до помірного. Температура вночі — 3-5, вдень — 2-4 градуси морозу.

Н. ПАЛИВОДА.

Психічний феномен Антонича

ШАНУВАЛЬНИКАМ ПОЕЗІЇ

Приємні дарунки піднесли видавництва України шанувальникам поезії. Десятки книг, яких з нетерпінням чекали читачі, вийшли в світ, заговорили з людським серцем своїми радощами і тривогами. Віктор Корж, Борис Олійник, Михайло Чхан, Віталій Коротич, Валерій Гончаренко, Володимир Коломієць, Валерій Юрєв — це прізвища лише кількох авторів, що видали нещодавно свої збірки віршів. А цими днями на полиці книгарень області прийшли нові поезії, новий світ ясних горизонтів. Чи не найприємнішим сюрпризом є «Пісня про

незнищенність матерії» Богдана-Ігоря Антонича, автора віно молодого, думкого, як білий світ. Ось що пише у вступній статті до книжки Дмитро Павличко: «Сума вражень життя, що лежить в основі будь-якої творчості, поводить за Антоничем так, що ми в ідеалі його природи пізнаємо його психічний феномен. Ми пізнаємо велетенську здатність людської душі входити в тайни природи, відчувати інтелектуальну упокореність перед її величністю і разом з тим світло і височизну розуму перед її нищою байдужістю і темрявою». До цієї харак-

теристики творчої манери поета важко додати якусь тотожність. Книгу «Пісня про незнищенність матерії» випустило видавництво «Радянський письменник». У видавництві ЦК ЛКСМУ «Молодь» вийшла не менш цікава збірка поезій Миколи Вінграновського. Читачі добре запам'ятали автора по першій книжці «Атомні прелюди». Кілька років підряд з нетерпінням чекали другої збірки. І ось вона перед нами — «Сто поезій». Сто гарних пелюсток запашної квіткі! «Балади буднів» — так назвав свою нову книгу ки-

янин Іван Драч. Цікаві не лише за змістом, а й за формою вірші поета збуджують емоції, ведуть на широку дорогу мислі, вчать, кличуть розуміти прекрасне. З «Барельєфами» в одеському видавництві «Маяк» виступив молодий поет Борис Нечера. Пізнати, оцінити, прийняти й розвинути ленінську правду, заперечити, викрити й відкинути неправду — така творча настанова автора цієї книги поезій. Шанувальники поетичного слова зможуть придбати нові збірки в магазинах книжкової торгівлі міст та сіл області.

Адреса: ТЕЛЕФОНИ
м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36. Телефони: редактора — 2-45-00, відповідального секретаря — 2-45-35, відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОММУНАР» — орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ г. Кіровоград.